

Tech-giganters dominerende adfærd kan begrænses i ny copyright-lov

Baggrund

Kunstig intelligens (AI) og chatbotter som ChatGPT er blevet allemandseje. Dette skaber både en række muligheder, men også udfordringer for vores samfund – for børn og unges læring, for vores tillid til hinanden, for den konkurrence, som danske virksomheder opererer under og for vores oplyste demokrati. Derfor er det afgørende, at dansk lovgivning afspejler den nye virkelighed, og at vi som samfund med tydelighed viser, hvilke spilleregler der gælder.

Ofte må udfordringer med konkurrencemæssig dominans fra store spillere henvises til behandling af EU-Kommissionen. I forbindelse med Folketingets behandlingen af lovudkastet til implementering af copyright-direktivet, er der et åbent vindue til at sætte ind nationalt. Dette bør udnyttes til at stille danske rettighedshavere stærkere over for de største aktører og genoprette noget af balancen i den urimelige konkurrence.

Redaktionelle mediers og kreative skaberes indhold udgør et væsentligt bidrag til at sikre fundamentet for vores demokratiske samtale og kulturelle sammenhængskraft, hvor disse rettighedshavere lever af at udgive kvalitetsindhold mod betaling. Med den hastige vækst i AI-tjenester kan rettigheder kun håndteres og håndhæves effektivt, hvis der indføres muligheden for kollektiv forhandling i form af en aftalelicens vedr. kommerciel tekst- og datamining* i forbindelse med implementeringen af anden del af EU's copyrightdirektiv. Præcis som Danmark har gjort det med søgetjenester (L1121 af 4. juni 2021), som senest har båret frugt i form af den banebrydende aftale mellem Google og DPCMO, der ikke var blevet til virkelighed uden muligheden for kollektiv forhandling.

Der er god grund til at bygge ovenpå en stolt tradition for kollektive forhandlinger, som den Kulturpolitiske Redegørelse fremhæver som et "fyrtårn inden for dansk og nordisk ophavsret" og som gør, at andre lande ser mod Danmark i søgen på "simple og ubureaukratiske måder at indgå aftaler, der indebærer brug af store mængder beskyttet indhold", som det hedder i redegørelsen¹.

Foreningerne opfordrer til at:

- *Indføre en aftalelicens for at give danske rettighedshavere bedre kort på hånden i konkurrencen med tech-giganter.* En aftalelicens kan bidrage til at løse enorme udfordringer, som brugen af tekst- og datamining og kunstig intelligens skaber for rettighedshavere.

---

¹ [Kulturpolitisk Redegørelse \(kum.dk\)](#), s. 38

*Hvad er tekst- og datamining (TDM)? TDM er en automatiseret teknik, der kan analysere tekst og data i digital form med henblik på generere oplysninger, herunder mønstre, tendenser og korrelationer til videre anvendelse.

- *Styrke Danmarks position som foregangsland ifm. kollektive forhandlinger yderligere. En styrkeposition som kan bruges til at sikre mere ansvarlighed og fair konkurrence mellem tech-giganter og rettighedshavere.*
- *Sikre en harmoniseret retlig ramme for håndtering og en effektiv håndhævelse af ophavsretsbeskyttet materiale for at understøtte ny innovation, kreativitet og nye investeringer i nye digitale teknologier, samtidig med at det sikres at ulovlige kopier af indhold ikke indgår i træningen af AI-tjenester.*

Der henvises derudover til foreningernes fælles tekstforslag til indførelse af en aftalelicens, som delt med Kulturministeriet i marts 2023.

Foreningerne står naturligvis til rådighed for at uddybe nærmere.

Med venlige hilsner,

Mads Brandstrup, adm. direktør

Danske Medier:

Karen Rønne, direktør

DPCMO

Maria Fredenslund, direktør

Christine Bødtscher-Hansen, direktør

**DANSKE
FORLAG**
Danish Publishers

Torben Gammelgaard, adm. direktør

VISDA
Visuelle Rettigheder
Danmark

Anders Kristian Rasch, adm. direktør
COPYDAN TEKST & NODE